

Ministerstwo
Rozwoju

Główne założenia zmian przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 981)

Przemek Hofman, Zastępca Dyrektora Departamentu
Gospodarki Niskoemisyjnej

e-mail: przemyslaw.hofman@mr.gov.pl,

tel. 538 812 478

www.gov.pl/rozwoj

Punkt wyjścia dla przyjętych założeń

- Wprowadzenie ustawą z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 981) – „ustawa wiatrakowa” - **jednej sztywnej odległości minimalnej** elektrowni wiatrowej od zabudowań mieszkalnych i form ochrony przyrody uzależnionej od wysokości wiatraków doprowadziło, **przy znacznie rozproszonej zabudowie mieszkalnej w Polsce**, do znacznego utrudnienia lokalizacji tego typu inwestycji - zasada 10H oznacza w praktyce, że **średnia minimalna odległość to ok. 1 500/1 800 m** i będzie stale rosła wraz z postępem technologii i wysokości wiatraków,
- Obecnie realizowane inwestycje są efektem stosowania przepisów przejściowych ustawy wiatrakowej, które umożliwiają budowę elektrowni wiatrowych w oparciu o plan, decyzje i przepisy sprzed wejścia w życie przepisów
- Jednocześnie wprowadzenie **analogicznej zasady minimalnej odległości budynków mieszkalnych od istniejących lub planowanych elektrowni wiatrowych** doprowadziło do zablokowania zabudowy mieszkaniowej na dużych terenach gmin, w tym także na terenach intensywnie urbanizowanych, w tym także na działkach pod zabudowę mieszkaniową
- Olbrzymia większość nieprawidłowości związanych z lokowaniem elektrowni wiatrowych (powód przyjęcia ustawy wiatrakowej dotyczyła inwestycji **lokowanych na podstawie decyzji WZ** (tj. bez procedury opracowania, konsultacji i uchwalenia **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** – MPZP)

- Utrzymanie podstawowych zasad obecnie obowiązujących przepisów ustawy wiatrakowej:
 - nowa elektrownia wiatrowa może być lokowana **wyłącznie na podstawie MPZP** wykonanego **dla terenu objętego zakresem oddziaływania planowanej elektrowni wiatrowej**
 - „wyjściowa” minimalna odległość elektrowni wiatrowej od istniejących zabudowań mieszkalnych **nie może być mniejsza niż wynikająca z zasady 10H**

- Gmina w ramach MPZP dla elektrowni wiatrowej - na podstawie wyników **prognozy oddziaływania na środowisko** (analizuje się m.in. wpływ hałasu na otoczenie) - **może jednak przyjąć inną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego (strefa ochronna)**, która nie może być jednak **mniejsza niż 500 metrów** (bezwzględna minimalna odległość do stosowania w tego typu przypadkach).

*„Art. 4 ust 2. Plan miejscowy, na podstawie którego jest lokalizowana elektrownia wiatrowa, może określać inną odległość elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, **wynikającą z prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej do projektu tego planu miejscowego, jednak nie mniejszą niż 500 metrów.**”*

- **Minimalna odległość 500 metrów elektrowni od zabudowań** - uśredniona minimalna odległość dla które spełnione są określone w przepisach normy hałasu dla instalacji tego typu (rozporządzeniem o dopuszczalnych poziomach hałasu (Dz.U.2014, poz.112)).
- „Wyniki terenowych pomiarów hałasu w punktach kontrolnych położonych najbliżej farmy wiatrowej”, Dr inż. Adam Zagubień, Politechnika Koszalińska:
*„Otrzymane wyniki pomiarów hałasu [na terenie 15 farm wiatrowych w latach 2015-20] wskazują, że w odległościach 400 do 500 m turbin od zabudowy mieszkaniowej rozpoczyna się brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego hałasu [poziom 45 dB w porze nocnej]. **W punktach odległych o 400 do 500 m od turbin wiatrowych nie zarejestrowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego hałasu wynoszącego 45 dB.** Często otrzymywano wyniki poniżej poziomu 40 dB. Wartość emisji w punktach **nie zależała od wysokości wieży i liczności turbin na farmie, a od rozmieszczenia urządzeń w stosunku do punktu pomiarowego**”.*

Założenia dotyczące minimalnej odległości budynków mieszkalnych od elektrowni wiatrowej

- Identyczna minimalna odległość bezwzględna będzie dotyczyć lokowania **nowych budynków mieszkalnych** od planowanej elektrowni wiatrowej - odległość budynku mieszkalnego od elektrowni wiatrowej **nie może być mniejsza niż 500 metrów** (lub wynikająca z prognozy OŚ, jeśli lokowania budynku odbywa się na podstawie MPZP)

*„3. W przypadku lokalizowania, budowy lub przebudowy budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej, w skład której wchodzi funkcja mieszkaniowa, odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej **jest nie mniejsza niż 500 metrów**”.*

*... plan ten może ustanowić inną odległość tego budynku od elektrowni wiatrowej, wymaganą przy jego lokalizowaniu, budowie lub przebudowie, **jednakże nie mniejszą niż 500 metrów** oraz nie **mniejszą niż odległość wynikającą z prognozy oddziaływania na środowisko** sporządzonej do projektu tego planu miejscowego.*

- Zasada 10H **nie będzie miała już zastosowania** dla minimalnej odległości elektrowni **od form ochrony przyrody**

Założenia dotyczące dodatkowych mechanizmów zabezpieczenia określenia właściwych warunków realizacji inwestycji

- Projekt MPZP wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będzie obowiązkowo **uzgadniany** z właściwymi RDOŚ
- Projekt MPZP będzie obowiązkowo **konsultowany z gminą pobliską** (której obszar położony jest w odległości mniejszej niż 10H) – **w celu uwzględnienia interesu mieszkańców tej gminy**
 - Występowanie o opinię gminy pobliskiej zgodnie z art. 24 i 25 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
 - Mieszkańcy gminy pobliskiej będą informowani o planowanym terminie zaopiniowania takiego projektu MPZP
- W sytuacji **gdy wg prognozy oddziaływania na środowisko, faktyczny zasięg oddziaływania będzie rozciągał się na gminę pobliską** dla tego fragmentu jej obszaru, **gmina taka powinna przyjąć własny MPZP dla tego terenu**

Założenia dotyczące dodatkowych mechanizmów zabezpieczenia wyznaczenia właściwych odległości

- **Finalna odległość** nowej elektrowni wiatrowej od budynków mieszkalnych, tak jak inne warunki lokalizacyjne inwestycji, będą weryfikowane i określane **w ramach procedury wydawania przez RDOŚ decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach** na podstawie raportu oddziaływania na środowisko sporządzonego dla danej inwestycji (tu także wymóg minimalnej odległości 500 metrów)
- Zgodnie z nowelizacją, MŚ, w porozumieniu z MK, MR - zakładamy tu inicjatywę MR - **będzie miał możliwość** wydania dodatkowych przepisów wykonawczych dot. **szczegółowych warunki i wymagań uwzględnianych przy określaniu, analizie oraz ocenie oddziaływania przedsięwzięcia w postaci elektrowni wiatrowej na środowisko** (ew. wytycznych dla RDOŚ i inwestorów) i maksymalnych poziomów tych oddziaływań.

Ministerstwo
Rozwoju

Dodatkowe obowiązki dot. konsultowania planowanej lokalizacji ze społecznością lokalną

- Kluczowe w celu uzyskania lokalnego konsensusu jest **odpowiednio wczesne i obiektywne konsultowanie społeczności lokalnej** o planach w tym zakresie, przewidywanym zakresie i korzyściach z realizacji inwestycji
- Co najmniej jedna, dodatkowa **dyskusja publiczna** nad możliwymi do ujęcia w MPZP rozwiązaniami dot. lokalizacji planowanej elektrowni wiatrowej, która będzie **organizowana w ciągu 30 dni od dnia podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzenia tego MPZP**, czyli na wczesnym etapie planowania,
- Dodatkowo **wydłużone zostają terminy i doprecyzowane zasady dotyczące wyłożenia do publicznego wglądu i przyjmowania uwag do projektu MPZP** oraz prognozy oddziaływania na środowisko,
- **Dodatkowy obowiązek organizacji w gminie co najmniej dwóch dyskusji publicznych nad przyjętymi w tym projekcie MPZP rozwiązaniami** (w tym co najmniej jedną prowadzoną online),

Dodatkowe obowiązki dot. nadzoru technicznego nad eksploatacją elementów technicznych elektrowni wiatrowej

- Ustawa wprowadza nowy **nadzór techniczny nad bezpieczeństwem eksploatacji eksploatacją kluczowych elementów technicznych elektrowni wiatrowych**, który będzie sprawowany przez **Urząd Dozoru Technicznego** (dalej jako „UDT”)
- Nadzór nad **nowymi i obecnymi** elektrowniami wiatrowymi
- UDT, przy uruchamianiu elektrowni wiatrowej, okresowo oraz każdorazowo po awarii elektrowni wiatrowej, będzie dokonywać **czynności inspekcyjnych tych elementów technicznych**, w tym m.in. :
 - przeprowadzeniu **prób funkcjonalnych elementów technicznych** w warunkach gotowości do pracy – test działania m.in. **funkcji hamulca aerodynamicznego oraz poprawnego działania układu awaryjnego i hamulca mechanicznego**,
 - sprawdzeniu prawidłowości i kompletności **dokumentacji technicznej elektrowni wiatrowej** – w tym **dokumentacji z przeglądu instalacji odgromowej** (uderzenia pioruna są najczęstszą przyczyną awarii instalacji),
 - sprawdzeniu **przebiegu i zakresu działań serwisu technicznego pomiędzy badaniami okresowymi** (w tym o wszystkich naprawach dokonywanych w tym okresie),
 - sprawdzeniu aktualności **certyfikatu podmiotu świadczącego serwis elektrowni wiatrowej**;

Ministerstwo
Rozwoju

Dodatkowe obowiązki dot. nadzoru technicznego nad eksploatacją elementów technicznych elektrowni wiatrowej

- UDT będzie **okresowo certyfikował (na okres 5 lat)** i **weryfikował serwis techniczny** (biorąc pod uwagę m.in. posiadany personel i jego kompetencje i uprawnienia), który na co dzień dba o sprawność techniczną elektrowni wiatrowej.
- Planowane jest aby **okresowe czynności inspekcyjne** były przeprowadzane z częstotliwością **co 48 miesięcy**
- Planowane jest aby **pierwsze czynności inspekcyjne** zostały przeprowadzone najwcześniej **w okresie 36 miesięcy** od wejście w życie przepisów ustawy, tak aby zarówno inspektorzy UDT oraz eksploatujący elektrownie wiatrową mogli przygotować się do nowych obowiązków

- Gminy, w których już zostały zlokalizowane elektrownie wiatrowe **w oparciu o MPZP**, mogą lokować w jej otoczeniu budynki mieszkalne w odległości od elektrowni **wiatrowej pod warunkiem spełnienia minimalnej odległości 500 m lub większej wynikającej z przyjętych stref ochronnych w MPZP** (nie muszą więc zachowywać odległości 10H)
- Dla elektrowni wiatrowej zlokalizowanej **na podstawie decyzji WZ**, **budynki mieszkalne lokalizować będzie można wyłącznie na podstawie MPZP**, z zachowaniem minimalnych odległości 500 m (gmina będzie musiała taki MPZP przygotować)
- W celu ułatwienia gminom działań na rzecz przyjmowania MPZP, **wprowadzona zostanie fakultatywna możliwość współfinansowania MPZP przez inwestorów (bez jakiegokolwiek wpływu na rozstrzygnięcie)**, a także ew. utworzenie dedykowanego narzędzia finansowania takich planów ze środków publicznych (dedykowany mechanizm finansowania)
- Założenie **o utrzymaniu już opracowanych MPZP oraz wydanych decyzji** dot. elektrowni wiatrowych jeśli spełniają **wymagania minimalnych odległości** w zakresie stref ochronnych od zabudowań mieszkalnych

Planowany harmonogram prac

- Pakiet ww. przepisów jest na końcowym etapie roboczych konsultacji wewnętrznych w Ministerstwie Rozwoju.
- Planowane jest aby **na przełomie września/października br.** projekt został zgłoszony wykazu prac legislacyjnych RM i przekazany do formalnych uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji publicznych.
- Planowane jest, aby projekt, po przeprowadzonych konsultacjach mógł trafić do rozpatrzenia przez na Radę Ministrów **w listopadzie br.**
- Planowane jest, aby projekt mógł zostać **przyjęty przez parlament do końca grudnia 2020 r.**